

РУССКО-КАЗАХСКИЙ
начальный словарь
Вячеслава ИВАНОВА

Справочник
о возможностях человека

**РУССКО-КАЗАХСКИЙ
начальный словарь
Вячеслава ИВАНОВА**

Справочник
О ВОЗМОЖНОСТЯХ ЧЕЛОВЕКА

Алматы
«Раритет»
2015

УДК 80/81 (038)

ББК 81.2я2

Р88

Р88 Русско-казахский начальный словарь Вячеслава Иванова. Справочник о возможностях человека/Под ред. Б.С. Жонкешова. – Алматы: Раритет, 2015. – 144 с.

ISBN 978-601-250-254-1

Данный очень краткий начальный словарь (2000 слов) и справочник о человеке и его возможностях (700 слов) охватывают наиболее употребляемые слова. Предназначен в основном для родителей, бабушек и дедушек, самостоятельно обучающих дома своих детей и внуков дошкольного возраста, возможен для детских садов и начальных классов школы.

УДК 80/81 (038)

ББК 81.2я2

ISBN 978-601-250-254-1

© Иванов В., 2015

© ИК «Раритет», 2015

СОДЕРЖАНИЕ

Русско-казахский начальный словарь —
 Бастауыш деңгейге арналған орысша-қазақша сөздік

Родственники, близкие — Туган-туыстар, жақындар	46
Части тела и органы человека — Адамның дене мүшелері мен ағзалары	49
Болезни и болячки человека — Адамның аурулары және жаралары	54
Город — Қала	56
Село, аул — Село, ауыл	59
Дом — Үй	62
Одежда — Киім	65
Украшения — Әшкесей	68
Школа, учеба — Мектеп, оқу	69
Пища — Тағам	71
Приправы, соусы, злаки — Дәмқосарлар, тұздықтар, дәнді лақылдар	74
Напитки — Сусындар	76
Вкус — Дәм	77
Мясо — Ет	78
Земля и природа — Жер және табиғат	79
Овощи — Көкөністер	82
Фрукты — Жемістер	83
Ягоды — Жидектер	84
Деревья — Ағаштар	85
Кусты — Бұталар	87
Травы — Шөптер	88
Цветы — Гүлдер	90
Домашние животные и птицы — Үй жануарлары мен құстары	92

Дикие животные – Жабайы аңдар	94
Дикие птицы – Жабайы құстар	97
Насекомые – Жәндіктер	99
Водные животные – Су жануарлары	101
Рыбы – Балықтар	103
Охота – Аңшылық	104
Рыбалка – Балық аулау	105
Числа – Сандар	106
<i>Единицы (числа) – Бірлік (сандар)</i>	106
<i>Десятки (числа) – Ондық (сандар)</i>	106
Разнос – Өзге де тақырыптар	107
<i>Части суток – Тәулік мерзімдері</i>	107
<i>Стороны света – Дүниенің төрт бұрышы</i>	107
<i>Направление – Бағыттау</i>	107
<i>Времена года – Жыл мезгілдері</i>	108
<i>Месяцы – Айлар</i>	108
<i>Дни недели – Апта күндері</i>	108
<i>Цвета – Түстер</i>	108
<i>Фигуры – Пішіндер</i>	109
Наиболее употребляемые местоимения и наречия – Жиі қолданылатын есімдіктер мен үстеулер	110

**Справочник о возможностях человека –
Адам мүмкіндіктері туралы анықтама**

Свойственно организму человека – Адам ағзасына тән	117
Кем может быть человек – Адам кім бола алады	118
Что может делать человек – Адам не істей алады	126
Каким может быть человек – Адам қандай бола алады	137
Использованная литература	143

Қазақстан Республикасы
Алматы қаласы

«МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛДІ ДАМУ
ИНСТИТУТЫ»

Жауапкершілігі шектелген серіктестік

Республика Казахстан
город Алматы

«ИНСТИТУТ РАЗВИТИЯ
ГОСУДАРСТВЕННОГО ЯЗЫКА»
Товарищество с ограниченной ответственностью

Алматы қаласы, Пушкин аясы, 78-үй
Тел.: 233-88-78; т.ф.: 233-88-84
E-mail: ti_sudarna@mail.ru

г. Алматы, ул. Пушкина, дом 78
Тел.: 233-88-78; т.ф.: 233-88-84
E-mail: ti_sudarna@mail.ru

17.02.2015 № 4

№ _____

Қазақ тілін насихаттаушы Вячеслав Ивановтың бастапқы деңгейге арналған орысша-қазақша сөздігінде адамның күнделікті тұрмыс-тіршілікте қолданатын сөздері қамтылған. Сөздікті пайдаланушыларға ыңғайлы болу үшін мұнда қамтылған лексика «Туган-туыстар, жақындар», «Киім және ашекей», «Жер және табиғат», «Көкөністер мен жемістер», «Жабайы аңдар» және т.б. тақырыптық топтарға бөліп көрсетілген. Сондай-ақ сөздіктегі «Адамның мүмкіндіктері туралы анықтама» деген тарауында «адам не істей алады?», «адам кім бола алады?» деген сияқты сұрақтарға қатысты сөздер берілген.

Жоғарыда атап өткендей, аталмыш сөздік бастапқы деңгейдің пайдаланушыларына арналған, осы пайдаланушыларды шатастырмас үшін сөздікті құрастырушы түпнұсқа сөздің баламасы ретінде өте жиі қолданылатын бір-екі сөзді көрсеткен.

В.Ивановтың орысша-қазақша қысқаша сөздігі жалпыхалықтық әдеби тіл нормасына сәйкес құрастырылған.

Өздерінің мектеп жасына дейінгі балаларын, немерелерін үйде өз беттерінше оқытатын ата-аналар, ата-әжелер үшін бұл сөздік өте қажет дүние. Сонымен қатар, балабақшаларда, бастауыш сыныптарда қазақ тілін үйрету кезінде пайдалануға ұсынылады.

Мемлекеттік тілді дамыту институтының
Бас директоры

Б.С.Жонкешов

Орынд.: Закиряева Г.С.
Тел.: 8 (727) 2 93 88 94

Қазақстан Республикасы
Алматы қаласы

«МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛДІ ДАМУ
ИНСТИТУТЫ»

Жұрттарарынді шығарып сарықтағы

Республика Казахстан
город Алматы

«ИНСТИТУТ РАЗВИТИЯ
ГОСУДАРСТВЕННОГО ЯЗЫКА»

Товарищество с ограниченной ответственностью

Алматы қаласы, Пушкин көшесі, 78-үй
Тел.: 293-88-78; т.ф.: 293-88-94
E-mail: ti_sudorina@mail.ru

с. Алматы, ул. Пушкина, дом 78
Тел.: 293-88-78; т.ф.: 293-88-94
E-mail: ti_sudorina@mail.ru

12.02.2015 № 7

№ _____

Русско-казакский словарь для начинающих пропагандиста казахского языка Вячеслава Иванова охватывает часто употребляемые слова человека в бытовой жизни. Для того, чтобы было удобно для пользователей лексика словаря разделены на тематические группы как «Родственники и близкие», «Одежда и украшения», «Земля и природа», «Овощи и фрукты», «Дикие животные» и т.д. А также в разделе словаря «Справочник о возможностях человека» Вы найдете ответы на вопросы «что может делать человек?», «кем может быть человек?», «каким может быть человек?» и т.д.

Как было указано выше, данный словарь предназначен для начинающих, поэтому чтобы не запутать пользователя составитель словаря как эквивалент исходящего слова указал 1-2 варианта из синонимического ряда, которые часто употребляются в обыденной жизни.

Краткий русско-казакский словарь В.Иванова составлен в соответствии литературным нормам казахского языка.

Словарь, который вы держите в руках особенно полезен для родителей, бабушек и дедушек самостоятельно обучающих дома своих детей и внуков дошкольного возраста. А также рекомендуем использовать словарь по время обучения казахского языка в детских садах и начальных классах.

Мемлекеттік тілді даму институтының
Бас директоры

Б.С.Жоңкешов

Орынд.: Закирева Г.С.
Тел.: 8 (727) 2 93 88 94

*Русско-казахский
начальный словарь*

*Бастауыш деңгейге арналған
орысша-қазақша сөздік*

Русский алфавит

Аа Бб Вв Гг Дд Ее Ёё
Жж Зз Ии Йй Кк Лл Мм
Нн Оо Пп Рр Сс Тт
Уу Фф Хх Цц Чч Шш Щщ
Ъъ Ыы Ьь Ээ Юю Яя

Қазақ алфавиті

Аа Әә Бб Вв Гг Ғғ Дд Ее Ёё
Жж Зз Ии Йй Кк Ққ
Лл Мм Нн Ңң Оо Өө Пп Рр
Сс Тт Уу Үү Үү Фф Хх һһ
Цц Чч Шш Щщ
Ъъ Ыы Іі Ьь Ээ Юю Яя

Русско-казахский начальный словарь Бастауыш деңгейге арналған орысша-қазақша сөздік

А

авария	апат
администрация	әкімшілік
адрес	мекенжай
азарт	кұмар, құмарлық
азбука	әліппе
айсберг	мұзтау
акция	акция
аллея	саяжол
амбар	қамба, қойма
амулет	тұмар, бойтұмар
анализ	талдау
ангел	періште
анкета	сауалнама
аппетит	тәбет
арест	қамау
аристократ	ақсүйек
аромат	иіс, хош иіс
атака	шабуыл
аттестат	куәлік
аул	ауыл

Б

бабочка	көбелек
барабан	дабыл, дағыра
баран	қой
баран 1 год	тоқты
баран 6 мес.	марқа
башня	мұнара

бег
 беглец
 беда
 бедность
 бельмо
 берег
 беременность
 береза
 беречь
 беседа
 бесплатный
 беспокойство
 бессовестный
 бестолковый
 бить
 благодарность
 бледный
 блеск
 близкий
 блоха
 богатство
 богатый
 богатырь
 бой
 бок
 болезнь
 болтливый
 болтун
 большой
 борода
 борьба
 боязливый
 брат
 бревно
 брить
 брови

Б

жүгіру
 қашқын
 бәле, қайғы
 кедейлік, жарлылық
 шел, көзге түскен ақ
 жаға
 жүктілік, буаздық
 қайың
 сактау
 өңгіме
 тегін
 мазасыздық, алаңдаушылық
 ұятсыз
 топас
 ұру
 алғыс
 бозарған, жүдеу
 жарқыл, жалтыл
 жақын
 бүрге
 байлық
 бай
 батыр
 ұрыс
 бүйір
 ауру
 көк езу
 көк мылжың
 үлкен
 сақал
 күрес
 үрейшіл, қорқақ
 бауыр
 бөрене
 қыру
 қас

бросить
брюки
брюхо
будить
будущее
букет
бык
быстро

важный
валенки
вареный
варить
вата
ваш
вдох
ведро
ведьма
веко
великан
великий
верблюды
верблюжонок
веревка
верх
верхний
вершина
вес
веселый
весна
ветвь
ветер
вечер
вечность
вешать

Б
лақтыру, тастау
шалбар
қарын, күрсақ
ояту
болашақ
гүлшоқ
бұқа
тез

В
маңызды
ғима, байпақ
піскен
пісіру
мақта
сіздің, сіздердікі, сіздікі
демді ішке тарту
шелек
мыстан
қабак
дәу
ұлы
түйе
бота
жіп
бас, төбе
жоғарғы
шың, бас
салмақ
көңілді
көктем
бұтақ
жел
кеш
мәңгілік
ілу

В

взгляд	көзқарас
вздых	дем алу
взрыв	жарылу, жарылыс
видеть	көру
вилка	шанышқы
вина	айып, кіно
вино	шарап
виноград	жүзім
висеть	іліну
висок	самай
вишня	шие
вкус	дәм
влага	ылғал
власть	билік
вливать	күю
вместе	бірге
внук	немере
вода	су
водопад	сарқырама
воздух	ауа
возить	тасу
возраст	жас
война	соғыс
войти (вход)	кіру
волк	қасқыр
волна	толқын
волос	шаш
волчица	қаншық
волшебство	сиқыр, сиқырлық
воля	ерік
вопрос	сұрақ
вор	ұры
воробей	торғай
ворона	қарға
ворота	қақпа
воротник	жаға

В

воск
воспитатель
восстание
восторг
вперед
вправо
враг
вражда
врач
вред
время
встать
встреча
вход, въезд
вчера
выбор
выгода
выдох
вызов
выигрыш
выйти
вылить
выпускник
высокий
выставка
вытереть
выть
выход
вычитание

балауыз
тәрбиеші
көтеріліс
масаттану, шаттық
алға
оңға
дұшпан
қастық
дәрігер
зиян
уақыт
тұру
кездесу
кіру
кеше
таңдау
пайда, тиімділік
дем шығару
шакыру
ұтыс
шығып кету
төгу
бітіруші, түлек
биік
көрме
сұрту
ұлу, гуілдеу
шығу
азайту

Г

гасить
гвоздь
герой
гигант
гимн

сөндіру
шеге
қаһарман
алып
әнұран

главарь
 глаз
 глина
 глотать
 глотка
 глубокий
 глупец
 глухой
 гнев
 гнедой
 гнездо
 гнилой
 гной
 говоритъ
 год
 голова
 голод
 голодный
 голос
 голый
 гора
 горб
 гордый
 горе
 гореть
 горло
 город
 горох
 горсть
 гортань
 горький
 горячий
 господин
 гость
 государство
 грабеж

Г

басшы
 көз
 саз, балшық
 жұту
 жұтқыншақ
 терен
 ақымақ
 керең
 ашу, ыза
 торы
 ұя
 шірік
 ірің
 сөйлеу
 жыл
 бас
 аштық
 аш
 дауыс
 жалаңаш
 тау
 өркеш, бүкір
 өркөкірек, тәкаппар
 қайғы
 жану
 тамақ
 қала
 асбұршақ
 уыс
 көмей
 ащы
 ыстық
 мырза
 қонақ
 мемлекет
 тонау, талау

град
грамота
гранит
граница
грация
грач
гриб
грива
гроза
громко
грубиян
грудь
груз
группа
грунт
груша
грязь
губы
гурт
гусак
густой
гусь

да
далеко, далекий
дар
даром
дверь
двор
дворец
девочка
дедушка
Дед Мороз
дежурный
действие

Г

бұршақ
мақтау қағазы
гранит
шек, шегара
сымбат, әсемдік, сәнділік
ұзақ
саңырауқұлақ
жал
найзағай
қатты
дәрекі
кеуде
жүк
топ, қауым
топырақ
алмұрт
батпақ
ерін
табын
ата қаз
калың, қою
каз

Д

иә
алыс, қашық
сый, сыйлық, қабілет
тегін
есік
аула
сарай
қыз
ата
Аяз ата
кезекші
әрекет

делать	Д	істеу, жасау
деление		бөлу
дело		іс
демон		өзөзіл, жын
день		күн
деньги		ақша
дерево		ағаш
дерн		қыртыс
десна		қызылиек
деталь		бөлшек
дети		балалар
детский сад		балабақша
дешево, дешевый		арзан
диво		ғажап
дикий		жабайы
дичь		жабайы құс
длина		ұзындық
для		үшін
дно		түп
добро		жақсылық
доброта		қайырымдылық, мейірбандық
доверие		сенім
дождь		жаңбыр
доить		сауу
доктор		дәрігер
документ		құжат
долг		қарыз
долго		ұзақ
долина		алқап
доля		үлес, бөлік
дом		үй
дорога		жол
дорого		қымбат
доход		табыс, кіріс
драка		төбелес

Д

дракон	айдаһар
древний	ежелгі, ерте
дрова	отын
друг	дос
дружба	достық
дряблый	босаң
дуб	емен
дуга	доға
думать	ойлау
душа	жан
дым	түтін
дыня	қауын
дыра	тесік
дядя	аға
дядя	тоқылдақ

Е

еда	тамақ, ас
единство	бірлік
езда	жүріс
ель	шырша
емкий	сыйымды
если	егер
естествознание	табиғаттану, жаратылыстану
есть	жеу
ещё	тағы, және

Ё

ёж	кірпі
----	-------

Ж

жадный	сараң
жажда	шөл
жалить	шағу, шағып алу
жалко	аяу
жалоба	шағым

делать
 деление
 дело
 демон
 день
 деньги
 дерево
 дерн
 десна
 деталь
 дети
 детский сад
 дешево, дешевый
 диво
 дикий
 дичь
 длина
 для
 дно
 добро
 доброта

 доверие
 дождь
 доить
 доктор
 документ
 долг
 долго
 долина
 доля
 дом
 дорога
 дорого
 доход
 драки

Д

істеу, жасау
 бөлу
 іс
 өзәзіл, жын
 күн
 ақша
 ағаш
 қыртыс
 қызылиек
 бөлшек
 балалар
 балабақша
 арзан
 ғажап
 жабайы
 жабайы күс
 ұзындық
 үшін
 түп
 жақсылық
 қайырымдылық,
 мейірбандық
 сенім
 жаңбыр
 сауу
 дәрігер
 құжат
 қарыз
 ұзақ
 алқап
 үлес, бөлік
 үй
 жол
 қымбат
 табыс, кіріс
 төбелес

Д

дракон	айдаһар
древний	ежелгі, ерте
дрова	отын
друг	дос
дружба	достық
дряблый	босан,
дуб	емен
дуга	доға
думать	ойлау
душа	жан
дым	түтін
дыня	қауын
дыра	тесік
дядя	аға
лятел	тоқылдақ

Е

еда	тамақ, ас
единство	бірлік
езда	жүріс
ель	шырша
емкий	сыйымды
если	егер
естествознание	табиғаттану, жаратылыстану
есть	жеу
ещё	тағы, және

Ё

ёж	кірпі
----	-------

Ж

жадный	сараң
жажда	шөл
жалить	шағу, шағып алу
жалко	аяу
жалоба	шағым

жалость
 жара
 жарить
 жаркос
 жвачка
 ждаты
 жевать
 желание
 железо
 желтый
 желудок
 жена
 жених
 жеребенок
 жеребец
 жестокость
 жечь
 живой
 живот
 животное
 жидкий
 жизнь
 жир
 житель
 жук
 журавль

забава
 забор
 забота
 забыть
 заварить
 завод
 завтра
 завязать

Ж

аяу, есіркеу
 ыстық, аптап
 қуыру
 қуырдақ
 сағыз, күйіс
 күту
 шайнау
 тілек
 темір
 сары
 асқазан
 зайып, жар
 күйеу жігіт
 құлын
 айғыр
 қаталдық
 өртеу, жағу
 тірі, жанды
 іш, қарын
 хайуан
 сұйық
 өмір
 май
 тұрғын
 қоңыз
 тырна

З

ермек
 дуал
 қамқор
 ұмыту
 демдеу
 зауыт
 ертең
 байлау

З

загадка	жұмбақ
загон	қоршау, шарбақ
задание	тапсырма
задача	есеп, міндет
задний	артқы
зажарить	қуыру
зажечь	жағу, тұтату
заказ	тапсырыс
закат	бату
закон	заң
залог	кепіл
замок	құлып
замуж	күйеуге шығу
занавеска	перде
заноза	тікен
запас	қор
запах	иіс
запор	іш қату
запрет	тыйым
запрячь	жегу, қосу
заработок	табыс
зареветь	өкіру
зарезать	сою
застегнуть	түймелеу
заткнуть	тығындау
затылок	желке
защита	қорғау
заявление	арыз, өтініш
заяц	қоян
звезда	жұлдыз
звено	түйін; болім; топ
зверь	аң
звон	зыңыл, дыңыл, шылдыр
звук	үн
здание	ғимарат, үй
здоровье	денсаулық

зеленый
 земля
 земляк
 зерно
 зима
 злой
 змея
 знак
 знамя
 знание
 знать
 зола
 золото
 зонт
 зоркий
 зуб
 зуд, чесотка
 зять

ива
 игла
 игра
 идеал
 идти
 избить
 изменник
 изобилие
 изображать
 изюм
 икра
 ил
 или
 иметь
 имя
 инвалид

З

жасыл
 жер
 жерлес
 дән, бидай дәні
 қыс
 ашулы
 жылан
 таңба, белгі
 ту
 білім
 білу
 күл
 алтын
 қолшатыр
 көргіш, қырағы
 тіс
 қышыма, қотыр
 күйеу бала

И

тал
 ине
 ойын
 мұрат
 жүру
 ұрып-соғу
 опасыз
 молшылық
 бейнелеу, суреттеу
 мейіз
 уылдырық
 лай
 немесе
 болу, бар болу
 есім
 мүгедек

И

индюк	күрке тауық
иней	қырау
иногда	кейде
инструмент	құрал
интерес	қызығушылық, ықылас
инфекция	жұқпа
искать	іздеу
искра	ұшқын, от
искусство	өнер
истина	шындық, ақиқат
история	тарих
итог	жинақ, қорытынды

К

кабан	қабан
каблук	өкше, тақа
казна	қазына
калека	жарымжан, кемтар
календарь	күнгізібе
камень	тас
камыш	қамыс
канат	арқан
каникулы	демалыс
канцелярский	кеңсе
капать	таму, тамшылау
капля	тамшы
каприз	еркелік, наз, қыңырлық
карась	мөңке (балық)
карий	кер (ат)
карман	қалта
карп	тұқы (балық)
кастрюля	көстрөл
катать	домалату
каток	мұз айдыны
качать	шайқау, тербету
каша	ботқа

кашель
 квакать
 квартира
 кипеть
 кислый
 кисть
 кишка
 класс
 класть
 клевать
 клей
 клетка
 клетчатый
 клещ
 клич
 клоп
 клубника
 клык
 клюв
 ключ
 ключица
 клятва
 книга
 кнут
 кобыла
 коготь
 кожа
 коза
 козел
 козленок
 колдовать
 колено
 колесо
 коллектив
 коллекция
 колодец

К

жөтел
 бақылдау
 пәтер
 қайнау
 қышқыл
 білек
 ішек
 сынып
 қою
 шоқу
 желім
 тор
 торлы
 кене
 ұран
 қандала
 құлпынай
 азу
 түмсық
 кілт
 бұғана
 ант
 кітап
 қамшы
 бис
 тырнақ
 тері
 ешкі
 теке
 лақ
 сиқырлау
 тізе
 дөңгелек
 ұжым
 топтама
 құдық

К

колос	масақ
колыбель	бесік
кольцо	сақина, жүзік
колючий	тікенекті
комната	бөлме
комок	түйір
комплект	жинақ, жинақтама, жиынтық
конец	аяғы, соңы
контакт	байланысу, жалғасу
контроль	бақылау, тексеру
конфета	кәмпіт
конь	ат
копоть	қазу
копыто	түяқ
корабль	кеме
корень	тамыр, түбір, түп
коридор	дәліз, кіреберіс
корм	азық
коробка	қорап, қап
корова	сиыр
корона	тәж, тақ
короткий	қысқа
коршун	қарақұс
коса	бұрым
косить	шабу
космос	ғарыш
костер	от, алау
кот	еркек мысық
кочевник	көшпенді
кошка	ұрғашы мысық
кража	ұрлық
кран	шүмек
красивый	әдемі, сұлу
краска	сыр
красный	қызыл
крепкий	мықты

кривой
 крик
 критика
 кровать
 кровля
 кровь
 кролик
 крошить
 круг
 крупный
 круча
 крыло
 крыса
 крыть
 крыша
 крюк
 куб
 кувшин
 кувыркаться
 куда
 кузнечик
 кузница
 кукла
 кулак
 культура
 купать
 купить
 куплет
 курица
 кусать
 кусок
 куст
 кухня
 куча
 кушать

К

қисық
 айқай
 сын
 төсек
 шатыр, жабын
 қан
 үй қояны
 үгу, турау
 шеңбер
 ірі
 құлама, тік жар
 қанат
 егеуқұйрық
 жабу
 шатыр
 ілмек
 текше
 құман
 домалану
 қайда
 шегіртке
 ұстахана
 қуыршақ
 жұдырық
 мәдениет
 шомылдыру
 сатып алу
 шумақ
 тауық
 тістеу
 тілім
 бұта
 асүй
 үйінді
 ас ішу, тамақтану

Л

ладно	мақұл
лампа	шам
лапша	кеспе
лапка	еркелету
ласточка	қарлығаш
латунь	жез
лягь	үру
лун	өтірікші
лебедь	акқу
лев	арыстан
левый	сол
легенда	аңыз
лёгкий	жеңіл
лёгкое	өкпе
лёд	мүз
лежать	жату
лечь	өрмелеу
лекарство	дәрі
ленивый	жалқау
лень	жалқаулық
лепешка	таба нан
ленить	жасау, жапсыру
лес	орман
лестница	саты
летать	үшу
лето	жаз
летчик	ұшқыш
лечение	емдеу
лечь	жату
лжец	өтірікші
ливень	нөсер
лидер	көшбасшы
лизать	жалау
лиловый	ақшыл көк
линейка	сызғыш
линия	сызық

Л

липкий	жабысқак
лиса	түлкі
листва	жапырақ
литература	әдебиет
лить	төгу
лишай	теміреткі
лишний	артық
лицо	бет
лоб	маңдай
лодырь	жалқау
ложка	қасық
ложь	өтірік
локоть	шынтақ
ломать	сындыру
лопата	күрек
лось	бұлан
лохматый	сабалақ
лошадь	жылқы
луг	шабындық
луза	шалшық
луч	сәуле
лучше	жақсырақ
лыжи	шаңғы
лысый	таз
льдина	мұзарт
любимый	сүйікті
любить	сүйю
любовь	махаббат
люди	адамдар
лютый	жауыз
лягать	тебу
лягушка	бақа
ляжка	сан

М

магазин	дүкен
машина	жағу
мама	көкнәр
мажор	батыру, малу
мажорский	кішкентай
машина	танқурай
мало	аз
малыш	сәби
мальчик	ұл
мама	ана
марш	ластау
марш	дәке
масло	май
мастер	шебер
мебель	жиһаз
мел	бал
медведь	аю
медь	мыс
между	арасында
мел	бор
мелкий	ұсақ
мелодия	саз
мельница	диірмен
мерзнуть	тоңу
место	орын
мечь	кек
месяц	ай
метель	боран
метко	дәл
метла	сыпырғыш
метод	әдіс
мех	ан терісі
меч	семсер
мечта	арман
мешок	қап
миг	замат
мигать	жылтылдау

М

мизинец	шынашақ
мир	әлем, дүние
мирный	бейбітшілік
мнение	пікір
много	көп
могила	қабір, мола
мода	сән
мозг	ми
мозоль	мүйізгек
мокрый	дымқыл
молитва	намаз, дұға
молния	найзағай
молодежь	жастар
молодец	жарайсың
молодой	жас
молоко	сүт
молча	үнсіз
момент	кез, сәт, замат
монета	тиын
морковь	сәбіз
мороженое	балмұздақ
мороз	аяз
морщина	әжім
мотать	орау
мох	мүк
мохнатый	түкті
мочить	жібіту, сулау
мошка	шіркей
мрачный	күңгірт
мудрый	дана, ақылды
мужик	еркек
музей	мұражай
мука	үн
муравей	құмырсқа
мусор	қоқыс
мутный	бұлдыр

М

мухи
мучить
мы
мыло
мысль
мыть
мыться
мычать
мышь
мягкий
мясо
мять
мяч

шыбын
азаптау
біз
сабын
ой
жуу
жуыну
мөңіреу
тышқан
жұмсақ
ет
илеу
доп

Н

на
набор
навес
навоз
наглый
награда
надежда
надо
надпись
надуть
назад
название
низусть
найти
наказание
накануне
наконец
накопить
налево
налить
налог

мә
жинақ
жаппа, қалқа
тезек
арсыз
марапат
үміт
керек
жазу
үрлеу
артқа
атау, ат
жатқа
табу
жаза
қарсаңында
ақырында, ақыр соңында
жинақтау, жинау
солға
құю
салық

Н

намякать	ишаралау, түспалдау
намерение	ниет
наоборот	керісінше, теріс
напиток	сусын
направлять	бағыттау, мегзеу
направо	оңға
например	мәселен, мысалы
напряжение	кернеу
нарезать	кесу
народ	халық
наружу	тысқа
нарушение	бұзу
наскоком	жәндік
наследие	мұра
насморг	суық тию
настоящий	нағыз
настроение	көңіл күйі
наука	ғылым
национальность	үлт
начальник	бастық
начало	басталуы, басы
начать	бастау
невестка	келін
неделя	апта
независимый	тәуелсіз
незаметный	елеусіз
нельзя	болмайды
немой	мылқау
неправда	жалған
неприятель	жау
нести	алып жүру
несчастный	бақытсыз
нефть	мұнай
низ	асты
новость	жаңалық, хабар
новый	жаңа

Н

погодь	тырнақ
пож	пышақ
пожницы	қайшы
номер	нөмір
нора	ін
пос	мұрын
почь	түн
пюхать	иіскеу

О

обвинение	айып
обезьяна	маймыл
обида	реніш
обилие	молшылық
облако	бұлт
обман	жалған
обогреть	жылыту
образ	бейне
образец	үлгі
обратно	кері
обрезать	кесу
обрыв	үзік
обувь	аяккиім
обучить	оқыту
общество	қоғам
общий	жалпы
объем	көлем
обыск	тінту
обычай	әдет-ғұрып
обычный	дағдылы, күнделікті, қалыпты
обязанность	міндет
овес	сұлы
овраг	жар
овца	қой
овца 1 год	тоқты

	О
огонь	от
огород	бақша
ограда	шарбақ
огурец	қияр
одежда	киім
одеяло	көрпе
одуванчик	бақбақ
ожог	күйік
озеро	көл
океан	мұхит
оклад	жалақы
окно	терезе
около	қасында, жанында
окружность	шеңбер
окунь	алабұға
олень	бұғы
он	ол
опасно	қауіпті
опоздание	кешігу
опора	тірек
опухоль	ісік
опыт	тәжірибе
орёл	бүркіт
орех	жаңғақ
оружие	қару
осел	есек
осень	күз
осина	көктерек
осмотр	қарау
основа	негіз, тірек
основной	негізгі
особенный	ерекше
остановка	аялдама
осторожно	абайлап
острый	үшкір
остыть	суу

О

отверстие	тесік, саңылау
ответ	жауап
отдельно	жеке, бөлек
отдых	демалыс
отец	әке
открыть	ашу
отличник	озат, үздік
отлично	өте жақсы
отметка	белгі, таңба
отрывок	үзінді
отряд	жасақ
охота	аулау
охотник	аңшы
охрана	күзет
очарование	әсемдік, таңғажайыптық
очередь	кезек
опейник	қарғыбау
ошибка	қате

П

павлин	тауыс
падьоль	өлексе
падать	құлау
пазуха	қойын, қолтық
палач	қанішер
палец	саусақ
палка	таяқ
память	жад
папа	өке
пар	бу
пара	жүп
париться	булану
пасека	омарта
пассажи́р	жолаушы
паста	бағу
пестух	малшы

П

певец	әнші
пена	көбік
первобытный	алғашқы
перевод	аударма, тәржіме
перец	бұрыш
переход	өту
перина	мамьк, күс төсек
перо	қауырсын
перхоть	қайызғақ
песня	ән
песок	құм
петух	қораз
петь	ән салу
печать	мөр
печень	бауыр
печь	пеш; пісіру
пир	той
писать	жазу
письмо	хат
пить	ішу
пища	тамақ, азық
пищевод	өңеш
планета	ғаламшар
платок	орамал
племянник	жиен
плен	тұтқын
плечо	иық
плоский	жалпақ, жазық
плотно	тығыз
плохой	жаман
победа	жеңіс
повар	аспаз
повод	тізгін
погода	ауа райы
пограничник	шегарашы
подарок	сый, сыйлық

П

послед	пойыз
подвиж	батырлық, ерлік
пожилой	егде
попонуок	омыртқа
поццо	кеш
поюр	масқара.
поклон	тағзым
покрыть	жабу
пол	еден
полдень	түс
поле	дала
полено	шөрке
польза	пайда
помощь	көмек
порошок	ұнтақ
посол	елші
постель	төсек-орын
посуда	ыдыс
посылка	сәлем-сауқат
пот	тер
потемки	түнек
потеря	жоғалту, айырылу
потолок	үйдің төбесі
похожий	сияқты
поцелуй	сүю
почка	бүйрек
пошел	кету
погг	ақын
прида	рас
правый	оң
придел	баба, ата-баба
придник	мереке
причечная	кірхана
предатель	сатқын
предмет	зат
прекрасно	тамаша

премия
 преподаватель
 привет
 приз
 признак
 призрак
 приказ
 пример
 принцип
 природа
 причина
 проблема
 программа
 продукт
 проект
 простой
 профессия
 процесс
 прошлый год
 прощение
 пруд
 прыжок
 прямо
 прятки
 птица
 пульс
 пустой
 пустыня
 путь
 пятно

работа
 радуга
 разговор
 разум

П

сыйақы
 оқытушы
 сәлем
 бәйге, жүлде
 белгі
 елес
 бұйрық
 мысал, өнеге, ғибрат, үлгі
 ұстаным
 табиғат
 себеп
 мәселе
 бағдарлама
 азық-түлік, өнім
 жоба
 жеңіл, жай, оңай
 мамандық
 үдеріс
 былтыр
 қоштасу
 тоған
 секіру
 тура
 жасырынбақ
 күс
 тамырдың соғуы
 бос
 шөл, сахара
 жол, бағыт
 дақ

Р

жұмыс
 кемпірқосақ
 сөйлесу, әңгіме
 ақыл-ой

Р

рана	жара
рано	ерте
рассвет	рауан, таң
рассказ	аңыз, әңгіме
рассред	ату
растение	өсімдік
редька	шомыр
решить	кесу
ремень	белбеу
ремонт	жөндеу
рени	шалқан
речка	кішкентай өзен
речь	сөйлеу
рис	күріш
рисунок	сурет
роп	мүйіз
Родина	Отан
родители	ата-ана
родной	туған
роль	рөл
роса	шық
ручка	калам
рыжий	жирен
рынок	базар
рядом	қатар

С

сад	бау-бақша
самый	ең
сноп	етік
свекла	қызылша
сверкать	жалтылдау, жарқылдау
снего	жарық
снободд	бостандық, ерік
связь	байланыс

сегодня	бүгін
сейчас	қазір
семья	отбасы
сено	пішен, шөп
серебро	күміс
сила	күш, қуат
символ	рәміз
сказка	ертегі
скала	жартас
сколько	қанша
скот	мал
слава	даңқ, мәртебе
след	жым, із
следующий	келесі
слово	соз
сложение	қосу
сложный	күрделі, қиын
служба	қызмет
случай	оқиға, уақиға
смысл	мағына, мән
Снегурочка	Қаршақыз
совесть	ар
совет	кеңес
сокровище	қазына
сон	үйқы
сосед	көрші
спать	үйықтау
средний	орта
срок	мерзім
ссора	ұрыс
старуха	кемпір
старый	ескі
степь	дала
стих	өлең
стоп	тоқта
страна	ел

С

страх	қорқыныш
стыд	ұялу, ұят
суд	сот
сухой	құрғақ
счастье	бақыт

Т

табак	темекі
табун	табын
тафта	құпия
талия	бәл
танец	би
танцор	биші
твять	еру
твердый	қатты
творог	сүзбе
телка	аттас
телега	арба
теленок, телка	бұзау
тело	дене
тема	тақырып
темно	қараңғы
темя	еңбек, төбе
тень	көлеңке
тепло	жылу
тесно	тар
тесто	қамыр
тетрадь	дөптер
тигр	жолбарыс
тире	сызықша
торговля	сауда
точка	нүкте
труд	еңбек
туман	тұман

угол
удача
умножение
удар
удобный
узкий
усы
устный

характер
хвост
хитрый
хищный
хлеб
хмурый
хозяин
холод
холодный
хомут
хорошо
хотеть
храбрый
храп
хромой
хрящ
худой

цапля
царапина
цвет
цветок
целовать

У

бұрыш
сәттілік, сәт
көбейту
соққы, үру
ыңғайлы, жайлы
тар
мұрт
ауызекі

Х

мінез, сипат
құйрық
айлакер
жыртқыш
нан
түнерген
ие, кожа
суық
суық
қамыт
жақсы
қалау
батыл
қорыл
ақсақ
шеміршек
арық

Ц

құтан
сызат
түс, рен
гүл
сүю

Ц

целый	бүтін
цель	шынжыр
цыпек	мырыш
цыпленок	балапан, шөже

Ч

чабан	қойшы, шопан
чай	шай
чайка	шағала
часовой	сақшы
часто	жиі
человек	адам
челюсть	жақ сүйек
червь	күрт
черемуха	мойыл
черешаха	тасбақа
черешня	алша
черный	қара
черт	шайтан
чесать	қасу
чеснок	сарымсақ
честность	адалдық
чешуя	қабыршақ
число	сан
чисто	таза
чихать	түшкіру
чтение	оқу
что	не
чувство	сезім
чугун	шойын
чудак	өпенді
чудо	ғажап
чудовище	құбыжық
чулок	шұлық
чугунный	сақ

шаг
шанс
шапка
шелк
шелуха
шепот
шерсть
шеф
школа
школьник
шкура
шнур
шрам
штаны
штора
штраф
штука
штык
шуба
шум
шутка

Ш

қадам
мүмкіндік
бөрік
жібек
қабық
сыбыр
жүн
бастық
мектеп
оқушы
тері
бау
тыртық
дамбал
перде
айыппұл
дана
найза
тон
шу
өзіл

щавель
щедрость
щека
щекотка
щенок
щука

Щ

қымыздық
жомарттық
жақ
қытық
күшік
шортан

экзамен
этот
эхо

Э

емтихан
бұл
жаңғырық

Ю

юноша	жастық шақ
юноша	бозбала
юный	жас
юрный	жылмаң, жылпос
юрты	киіз үй

Я

я	мен
яблоко	алма
ягненок	козы
ягод	жидек
ял	Ұ
ябло	жұмыртқа
яма	ор
ярный	жарық
ярный	долылық
ясно	жарқын, өте ашық
ястреб	қаршыға
ячмень	арпа
ячерица	кесіртке
яшник	жәшік

Родственники, близкие *Туған-туыстар, жақындар*

родовые	ру, тек
прадед	баба, ата-баба
дед	ата
бабушка	әже
мать	ана, шеше
отец	әке
отчим	өгей әке
мачеха	өгей шеше
сын	ұл
дочь	қыз
внук, внучка	немере
правнук, правнучка	шөбере
брат	бауыр
старший брат	аға
младший брат	іні
братья	ағайын, ағалы-інілі
сестра	әпке, қарындас, сіңілі
старшая сестра	әпке
младенец	нәресте
дитя	бала
дети	балалар
младший из детей	кенже (ұл, қыз)
ребенок	бала, сәби, нәресте
грудной ребенок	емшектегі бала
приемный ребенок	асыранды бала
мальчик	ұл
юноша	бозбала
девочка	қыз
девушка	бойжеткен
девица	бикеш

подросток	жасөспірім, жеткіншек
отец (Отец матери)	нағашы
отец (Отец отца)	аға
тетя	апай
тетя (сестри матери)	нағашы апай
племянник	жиен
племянница	жиен қыз
зять	күйеу жігіт, күйеу бала
невеста	келін, қалыңдық
невестка (жена старшего брата или близкого родственника)	жеңге
невестка, сноха	желін
шурин	күйеу бала, жезде
тетя, свекровь	қайын ене
тестя, свекор	қайын ата
сват	құда
сватья	құдағи
свояк	бажа
дверь	қайны, қайынаға
сородич	ағайын-туған
мужчина	ер адам
женщина	әйел
жена	зайып, жар
муж	күйеу
супруг (и)	ері, зайыбы
семья	отбасы
родня	туыс-туған
старушка	кемпір
старик	қария, шал, қарт
ровесник	құрдас
друг	дос, жолдас
тетка	аттас
кошак	қожайын, ие
сосед	көрші
шурин	қайынаға, қайыніні, балдыз
земляк	ауылдас, елдес, жерлес

ИВАНОВ Вячеслав Павлович, родился в селе Имантав Арык-Балыкского района Северо-Казахстанской области, куда его предки прибыли из России в 1841 году. После учебы в школе окончил в 1959 году Алма-Атинский сельскохозяйственный техникум в селе Чемолган и в 1965 году Казахский политехнический институт по специальности инженер-строитель.

Начал работать с 1959 года в строительных организациях республики и городе Алматы на должностях от мастера участка до главного инженера треста.

С 1980 по 1990 годы работал заведующим контрольно-строительной группой, заместителем Управляющего делами ЦК Компартии Казахстана, а в декабре 1990 — заместителем Управляющего делами Президента Республики Казахстан — заведующим отделом по передислокации в город Алматы в условиях связи, а с 1991 по 2012 год — на разных должностях в ТОО «Корпорация АТТ».

В городе Алматы при его участии были построены гостиницы «Астана», «Достык», первые жилые многоэтажные дома по пр. Достык, Дворец Республики, высокосортный каток «Медве», цирк, здание ЦК Компартии Казахстана, Казахский драматический театр им. М. Ауэзова, санаторный комплекс «Астана», Первая резиденция Президента, Дом приемов.

С июня 1995 года распоряжением Кабинета Министров был в комиссии по проектированию и строительству объектов правительственного назначения в городе Акмоле в роли заказчика. В результате были реконструированы существующие здания для размещения работников Парламента, Администрации Президента и Кабинета Министров, а также Дворец чемпионов (Кутерек), больница, аэропорт.

Построены здание Резиденции Президента, зал заседаний Парламента, комплекс жилых домов для переезжающих работников, Президент-Отель.

Награжден двумя Почетными грамотами Верховного Совета Казахской ССР и семью медалями. Почетный строитель Республики Казахстан, в декабре 2012 года отмечен благодарственным письмом Президента Республики Казахстан Нурсултана Абишевича Назарбаева в честь 15-летия переезда в г. Астану.

Общественная деятельность. 1990—1995 годы — первый президент Федерации легкой атлетики Республики Казахстан. Награжден юбилейной медалью «За заслуги в честь 90 лет легкой атлетики Республики Казахстан». Почетный деятель спорта. Занимается пропагандой изучения иностранных языков.